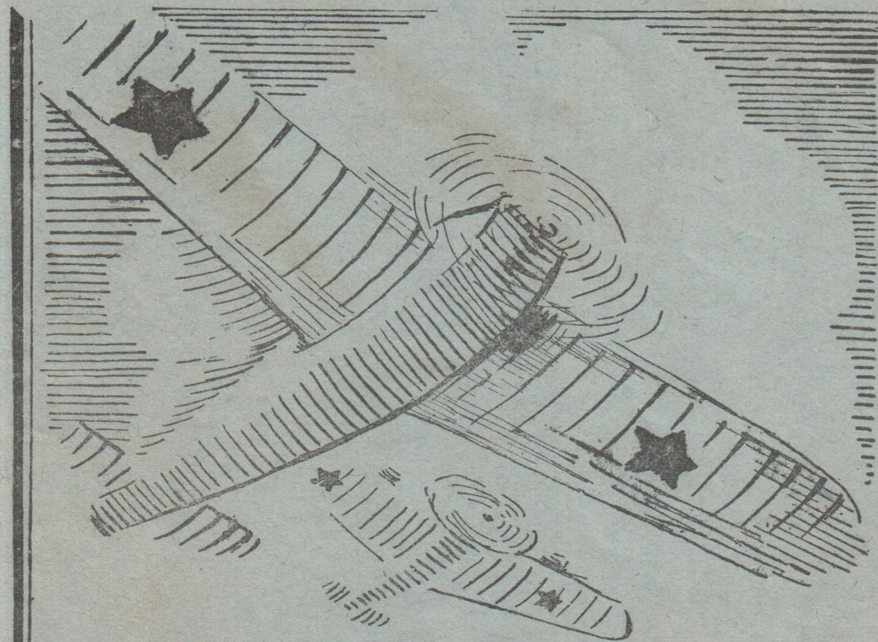

Halermas ziemapasak N-2

Рэакцыя.

1) Прынцып легітымізму на Венскім кангрэсе. Легітымісты захавалі ўсюды толькі дарэвалюцыйны парадак.

2) прынцып палітычнай раўнавагі. Пагарджаньне прынцыпам нацыяналізму (падзел Польшчы, злучэньне Бэльгіі і Галляндыі)

Значэньне панаваньня Напалеона для паўстаньня нацыянальных і канстытуцыйных імкненьняў.

Рэакцыя.

З 36 дзяржаў Германскага Саюза 20 не мелі ў сябе ніякага прадстаўніцтва. Канстытуцыйныя, станавыя і абсолютныя формы кіраваньня ў розных гаспадарствах.

Маніфэстацыя студэнтаў у Вартбургу (1817 г.)

Карлсбадзкія пастановы (1819) — нагляд за універсітэтамі і забарона агульна-нямецкага саюзу студэнтаў. Камісія для змаганьня з дэмагогамі і рэвалюцыйнымі замахамі. Змаганьне з усімі лібэраламі.

Рэвалюцыйныя рухі на Пірэнэйскім і Апэнінскім паўвастравах.

Панаваньне Фэрдынанда VII у Гішпаніі. Авацыйнае спатканьне. Апіраючыся на духавенства і народ нішчыць канстытуцыю 1812 г., прасьледуе ўсіх лібэралаў, аднаўляе навата інквізыцыю. Непарадкі ў фінансах і эканоміцы. Рэвалюцыя 1820 году (у сувязі з амэрыканскай вайной). Фэрдынанд уводзіць канстытуцыю. Але непарадкі павялічваюцца. Умешваецца Эўропа.

Рэвалюцыя 1820 году ў Нэапалітанскім каралеўстве. Карбонарыі. Кангрэс у Лайбаху паручае Аўстрыі ~~Аз~~ задавіць паўстаньне у Нэапалі, а кангрэс у Вэроне тое самае наказуе зрабіць Францыі у Гішпаніі. Грэцкае паўстаньне.

Ліпнёвая рэвалюцыя і яе ўплыў

Людвік XVIII (1814-24) быў проці эмігрантаў, якія дамагаліся звароту канфіскаваных маёнткаў і рэстаўрацыі фэўдальных прывілеяў, але пасьля 100 дзён пачынаецца „белы тэрор". Ультрараялісты ў палаце. Прасьледаваньні і казьні. Людвік растуке налева.

Граф д'Артуа на чале ультрараялістаў. Карл X (1824-30) Партыі: ультрараялісты, лібэралы, бонапартысты і рэспубліканцы.

Закон аб святатацтве і ўзнагароджанні эмігрантаў

Зі святатацтва адсталася цэлая фраза

эмігрантам выдана мільярд франкаў.

Рэанімаванне езуітаў.

Міністэрства Паліньяка.

Вайна з Алжырам. 5 ардонансаў (узнік роспуск палаты, новы закон аб выбарах)

Ліпеўская рэвалюцыя. Людвік-Філіп Арлеанскі — каралём французаў (1830 г.)

Бельгійская і польская рэвалюцыя

У Германскіх штатах паразу [illegible] і [illegible] ([illegible]) [illegible]. Каталіцкія школы пад [illegible] пратэстантаў, [illegible] [illegible]

Лонданская канферэнцыя аб бельгійскім каралеўстве (1831 г.)

Астаноўка хутка з [illegible] польскіх школ у Заходняй Украіне і Беларусі.

Механікус Ползунов.

Абдзіцца у Італіі і Нямеччыне

Рэвалюцыі у Гессен-Касселі і Брауншвайгу

Zollverein у Прусіі (1834 г.)

Весная канстытуцыя (1834 г.) выклікала [illegible] канстытуцыйных установаў.

Узорная рэвалюцыя у Італіі і Папскай вобласці. Інтэрвенцыя да аўстрыйцаў.

Мадзіні і Савайі, паўстанне у [illegible]

Грамадскія рухі ў Англіі

Машына Дж. Уатта у 1769 г. Прадзільная машына Аркрайта 1770

Эканамічны крызіс у Англіі пасля наполеонаўскіх войнаў. Ткацкі станок Карткрайта — 1785 г. [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]. Новы налогі, падатак на бедных. Дробная земская уласнасць знікае. [illegible] пралетарыят. Машына выцясняе [illegible] і дробную прамысловасць. Закон аб [illegible] 1800 г. Хлебныя законы у 1815 годзе. Забурэнні. Адмена habeas corpus-акту. Расстрэл з [illegible]. Забурэнні у Ірландыі.

Ангельскія землеўласьнікі і англіканскае духавенства. Тэст-акт аб грамадзянскіх правах — Ірландзкая вунія (1800 г.)
Нацыянальная ліга О'Коннэля
Эмансіпацыя каталікоў 1829 г.
Білль аб парляманцкай рэформе (1819 г. Сэр Бурдэт)
"Гнілыя мястэчкі" і новыя гарады (Манчэстэр, Бірмінгам, Лідс і т. д.)
Білль Русэля у 1831 г. аб рэформе парляманту. Выбарчае права толькі 42 гадам (з [illegible] адзнакамі)

Лютаўская рэвалюцыя і яе ўплыў на Эўропу

Людовік-Філіп (1830–48 г.)
Лібэралы, бонапартысты, рэспубліканцы, легітымісты (бурбоністы)
Асаблівая [illegible]-рэспубліканская партыя
Буржуазія і пролетар'ят 4ты стан. Людовік-Філіп апіраецца

буржуазію
Соцыялістычныя і комуністычныя тэорыі: Сен-Сымон, Фур'е, Оўэн.
Галоўнае заданьне не ў лепшай канстытуцыі, а ў разьвязаньні соцыяльнага пытаньня (Сен-Сымон)
Фур'е: у дробных гаспадарствах праца не патрэбна [illegible] энэргіі [illegible] праз колектыўнае [illegible].
Оўэн: Рабочыя павінны выпрацоўваць продукты тэхнікі — стварыць кооперацыі, якія без пасярэднікаў абменьваліся-б сваімі продуктамі.
x) Прудон: вытворчыя таварыствы (арцелі), [illegible] знакі, абменьваючыся паміж [illegible] [illegible]
Выбарчае, парляманцкая [illegible]
Урад. Нерашучая (вонкавая) палітыка.
[illegible] Англіяй у 1847 годзе.
Партыя рэформістаў "[illegible]"
x) Луі-Блан. Праграма нацыяналізацыі капіталу (прамысловых [illegible])
З часам [illegible] ад дзяржаўных [illegible] пераходзіць да рабочых.

Саюзны Германскі сойм для агульнай нямецкай канстытуцыі

2 Прагнаньне злучэньня Нямеччыны

Паўстанне ў Аўстрыі: Вена, Чэхі і др.

Панславізм. Ф. Палацкі (гісторык), Добраўскі, Шафарык (слав. древн.); Славак Ян Коллар, харват Люд. Гай

Парламэнты ў Празе.

Паўстанне італьянцаў (Мілан) Карл-Альберт, добраволец з тосканай, Неапо-лем, папскай вобласці.

Паражэнне Карла-Альберта. Віктар Эмануіл

Паўстанне венграў (Кошут)

Сербы і харваты проціў венграў.

Мікалай I падаўляе венгерскую рэвалюцыю

Трансільванія і харватыя да Аўстрыі

Другая імперыя ў Францыі

Прычыны выбараў Напалеона III

Палітычная праграма Напалеона

Прыгатаванне дарогі да трону.

Рымская экспедыцыя выклікала сымпатыі да яго з боку клерыкалаў.

Перацягнуў на свой бок войска.

Пашырае думку аб агульным вы-барчым праве. Змаганне з ~~палатай~~ з. сабран.

2 снежня 1851 г. Сабранне распушчана, паралельна да ведама аб узнаўленні агульнага галасавання і ўвядзенні ваеннага палажэння.

Новая канстытуцыя: прэзыдэнт на 10 гадоў агульным галасаваннем. Заканадаўчая ўлада дэпутатам, выбр. праз агульн. гал-е ~~ўраз год~~ Арганізаваны сенат і Заканадаўчы корпус. 2 снежня 1852 году быў абвешчаны імпэратарам.

Імпэратар Напалеон III (1852-70).

Войны: з Расіяй, з Аўстрыяй.

Задзіночанне Італіі

Віктар-Эмануіл II. Канстытуцыя. Кавур. Армія і флёт. Прамысловасць. Гандаль. Саюз з Францыяй. Удзел Кавура на паражэнне

канкардацыі. Дагавор з Напалеонам
Вайна з Аўстрыяй. Віллафранкскі
дагавор (1859). Напалеон прадае Ламбардыю ў рукі В-Эм., а за гэта
дастае Савойю і Ніццу.
Гарыбальдзі на Сіцыліі (1860 г.).
Італія аб'ядналася за выняткам Рыму
і Венецыі
Парламент у Турыне (1861 г.)
Гарыбальдзі прабуе ўзяць Рым, але салдаты
войска (пад націскам Напалеона) падушылі
паўстанне. У 1866 г. дастала Венецыю
Яшчэ раз прабуе Гарыбальдзі ўзяць Рым.
Францыя [illegible] [illegible]
Рым заняты ў 1870 г.
Унутраны стан Францыі пры
Другой імперыі.
Змяненні новага ўраду: развіццё прамысловасці і гандлю, паляпшэнне

палажэнне рабочых і землеўладальнікаў, паляпшэнне асветы [illegible] народных мас. Выстаўкі ў Парыжы
ў 1855 г. і 1867 г.
Хуткае развіццё сеткі чыгуначных дарог; будаваліся каналы, дарогі, порты. Ўвоз і вываз за
12 гадоў патроіўся. Паляпшэнне
палажэння рабочых: касы дапамогі
і таварыствы ўзаемапомачы. Сірочыя
дамы для дзяцей рабочых. Сабранні
для устанаўлення лепшых умоў
заработнай платы. Перабудова гарадоў (Парыж перабудаваны). Таксама
бясплатныя юрыдычныя парады для
бедных. Медыцынская (лекарская)
помач. Земляныя палаты
з'езды, выстаўкі. Агранамічныя школы.
Развядзенне лесу, асушэнне балот
(ланды ў Гасконі)

канфэдэрацыі. Дагавор з Напалеонам
Вайна з Аўстрыяй. Віла-Франкскі
дагавор (1859). Напалеон перадае Лам-
бардыю у рукі В-Эм., а за гэта
дастае Савойю і Ніццу.
Гарыбальдзі на Сіцыліі (1860 г).
Італія аб'ядноўваецца за выключэннем Рыму
і Венецыі
Парламент у Турыне (1861 г)
Гарыбальдзі пробуе узяць Рым, але сардзінскія
войскі (пад націскам Напалеона) прымушаюць
паўстанцаў. У 1866 г. далучана Венецыя
Яшчэ адна проба Гарыбальдзі узяць Рым
Французы перашкаджаюць яго [illegible]
Рым далучаны у 1870 г.
Унутраны стан дзяржавы пры
Другой імперыі.
Імкненні новага ураду: развіць пра-
мысловасць і гандаль, палепшыць
палажэнне рабочых і земляўлас-
нікаў, пашырыць асвету народ-
ных мас. Выстаўкі у Парыжы (прамысловыя)
у 1855 г. і 1867 г.
Хуткае развіццё сеткі чыгу-
ных дарог; будаваліся каналы, да-
рогі, парты. Правоз і вываз за
12 гадоў патроіўся. Палепшанне
палажэння рабочых: касы ашчаднасці
і таварыствы узаемапомачы. Сірочыя
дамы для дзяцей рабочых. Садзейнічанне
для усталявання лепшых умоў
заработнай платы. Перабудова га-
радоў (Парыж перабудаваны). Тав.
Бясплатныя юрыдычныя парады для
бедных. Медыцынская (лекарская)
помач. Земляробскія палаты,
з'езды, выстаўкі. Агранамічныя школы.
Развядзенне лясоў, асушэнне балот
(ланды у Гасконі)

Асвета. Павялічваецца колькасць школ, бібліятэк, паляпшаецца ма- тэр'яльнае палажэньне вучыцялёў. Поспех для навуковых таварыстваў, уча- ныя экспэдыцыі ў Грэцыю, Малую Азію, Егіпет і г. д.

Адміністрацыя. Паліцыя. Цэнзура. Суды падпарадкаваны адміністрацыі. Парламэнцкія выбары даваці загадзя падгатаваныя вынікі.

Вонкавая палітыка. Няўдачная экспэдыцыя ў Мэксіку. Упадак аўта- рытэту Напалеона, расстройства фінансаў. Патрэба рэформаў.

Апазыцыя. У 1860 г. зак. корпус атрымаў права абмяркоўваць адрас на тронную прамову імпэратара. У 1867 г. палатам дадзена права ін- тэрпэляцыі (запытаньня да міністраў).

Эмская дэпеша прусаў. Вайна з Прусіяй як нагода адцягнуць увагу ў спраў унутраных.

Рост магутнасьці Прусіі. Бісмарк

Вільгельм I (1861–88)

Згуртаваньне Нямеччыны. Бісмарк

У 1847 г. на аб'яднана-нямецкім ланд- тагу Бісмарк выступіў праціўнікам лібералізму і рашучым прыхільнікам абсалютызму. У 1849 г. выказаўся проці „падарка для караля з боку радыкалізму", прыхільнік гегемоніі Аўстрыі.

Пазьней наступова. Змагаецца за зьяднаньне Германіі пад гегемоніяй Прусіі. Патрэба здабыць дружбу Расіі і Францыі.

У 1858 годзе радзіць выкінуць Аўстрыю з нямецкага саюзу. Бісмарк у Пецяр- бурзе. Бісмарк прэм'ер-міністр. Змаганьне з ландтагам і прадвызначаны

У 1863 г. Дацкая канстытуцыя пашырана на Шлезвіг-Гольштэйн.

У 1864 г. Шлезвіг-Гольштэйн пераходзіць пад кантроль Аўстрыі і Прусіі адначасова.

Прусія настрой праці вайны з Аўстрыяй. Саюз з Італіяй. "Сямітыднёвая вайна" з Аўстрыяй. Бітва пад Садовай.

Пражскі трактат 1866 г.

Паўночна-нямецкі саюз на поўнач ад р. Майна.

Італія дастала Венецыю.

Напалеон усхадае ўзнагароджання за пасрэдніцтва. Прусія адмаўляе.

Упадак II імперыі. Германская і аб'ядн.

Поваду да вайны паслужыла кандыдатура прадстаўніка гогенцолернаў на іспанскі трон.

Сдаванне Напалеона пад Седанам.

Рэвалюцыя ў Парыжы. Рэспубліка.

У студзені 1871 г. капітуляваў Парыж.

Эльзас і частка Латарынгіі да Нямеччыны?

5 мільярдаў кантрыбуцыі.

У студзені **(18)** 1871 годзе у Версалі Вільгельм I быў абвешчаны імператарам Германіі.

"Патрыятычны саюз" у ~~1887~~ годзе. **1879**

У ~~1870~~ 1871 г. італьянцы заблакавалі Рым. Ватыканскі вязень.

Парыжская камуна

III Рэспубліка у Францыі (4 верасня 1870 г.).

Нацыянальная гвардыя (300000 ч.).

Склад Нац. Сабрання.

Урад Тьера адбірае пазычаныя (1½ гр), вымагае аплаты кватэр, камбінатаў, даўгоў і г. д.

Камуна ў Парыжы.

Расправа з камуністамі.

Рэспубліка будзе кансерватыўнай або зусім не будзе (Тьер).

Манархісты (легітымісты, арлеаністы, банапартысты)
Легітымісты і арлеаністы згаварыліся на кандыдатуру гр. Шамбора (унука Карла X), але ён заявіў, што [illegible] Тады [illegible] Мак-Магон прэзыдэнтам (1873-79)
Міністэрства „маральнага парадку" з манархістаў. Праследаванні друку
Школа ў руках езуітаў (дабіваюцца „свабоды вышэйшага навучання").
У 1875 годзе большасцю аднаго голасу увялі назву „рэспубліка".

Сенат: 1/4 складу назначана палатай на ўсё жыццё, а пазьней запаўняецца самімі сенатарамі. 3/4 выбіраюцца на 9 гадоў па дэпартаментах.
Палата дэпутатаў выбіраецца усеагульным галасаваннем. За згодаю Сената палата [illegible] 5 месяцаў. Для выбару прэзыдэнта палаты зьбіраюцца у кангрэс
[illegible] рэспублікі (Гамбэта)

„Галоўная пагроза — клерыкалізм" (Гамбэта 1877 г.) У 1880 г. зачыненне езуіцкіх школ і за 300 манастыроў.
Асвета (пачатковая) становіцца абавязковай, дармовай і свецкай.
Радыкалы і апартуністы" (Гамбэта памёр у 1882 г.)
У 1905 г. аддзялілі касцёл ад дзяржавы.

Англія у XIX ст.

Чартысты у 1838-48 г.: 1) агульнае выбарчае права, 2) штогодныя выбары ў парламэнт, 3) тайнае галасаванне 4) адмена цэнзу для дэпутатаў (?). 5) пэнсія дэпутатам, 6) разьдзяленне краіны на роўныя выбарчыя акругі.
1 Нацыянальны (рабочы) канвэнт у 1839 г.
Парламэнту петыцыя.
Рабочыя [illegible]
Фрытрэд. Кобдэн. Адмена хлебных законаў 1846 г.

Перамога прымыслова-гандлёвай ідэі,
з адменай „хлебных законаў".
Новы нацыянальны (рабочы) канвент у 1848 г.
дабіваецца прыняцця хартыі. 150 000
добраахвотцаў запісваецца у паліцыю.
Другая выбарчая рэформа (Гладстона) у
1867 г. павялічвае лік выбарцаў. Кватаранты
плацяць ня менш 10 ф. у год.
Ірляндзкае пытанне. Партыя гомрулю
(самаўраду). Царкоўная, школьная
і зямельная рэформа Гладстона.
Абструкцыя фэніі у англійскім парламэнце
(Парнэл). Зямельная ліга і паступовае
змаганне (кат. байкот).
Пашырэнне ролі дэмакратыі.
Новая (III-я) выбарчая рэформа 1884 г.
Гаспадары ... замкоў і кватэр.

Усходняе пытанне

Папярэднічае. Заходнія дзяржавы
падтрымліваюць Турцыю проці Расіі.
Турцыя і балканскія народы.
Самаўрад у Грэцыі. Арматолы і клефты.
Гандаль і прамысловасць. Значэнне
Кучук-Кайнарджыйскага міру (1774).
Гетэрыі (тайныя арганізацыі).
Першая гетэрыя — Одэсе (1814 г.)
Паўстанне 1821 г. (Александр Іпсіланці).
У 1822 г. з'езд у Эпідаўры абвяшчае неза-
лежнасць Грэцыі. Дабіваюцца
Лёндонскі трактат (Расія, Англія,
Францыя) і Наварынская бітва 1827 г.
Вайна Мікалая I з Турцыяй (1828-9).
Д.б.7 Адрыянопальскі мір
Прызнана незалежнасць Грэцыі і аўта-
номія Малдавіі, Валахіі і Сербіі.
Крымская вайна
Мэтарніх хоча спыніць уплыў Расіі каліцыю

з Аўстрыі, Англіі, Францыі, Прусіі
і Турцыі. Ункіар-Скелесі дагавор (1833)
Каліцыя: Англія, Францыя, Турцыя,
Сардынія. Заняцце Малдавіі і Валахіі
Бітва пры Сінопе. Крымская
вайна (1853-56). Севастопаль. Парыжскі
мір. Расія не мае права трымаць флёту на
Чорным моры

Вайна за вызваленне балканскіх народаў.

Паўстанне у Босніі і Герцэговіне (1875г).
Сербіі і Чарнагорыі (1876г) Чарняеў.
Англія падтрымлівае Турцыю (грашамі
аружжам). Вайна 1877-78г.
Сан-Стэфанскі дагавор. Берлінскі
кангрэс. Антаганізм паміж Германіяй
і Расіяй. Патройны саюз (1879).
Франко-рускі саюз (1891г).
Балканская вайна 1912г.

Рэвалюцыя 1905г. і вайна з Японіяй

Расія адварачваецца ад Еўропы на ўсход.
Рэформа арміі. Аднаўленне ўплываў
на Балканах. Балканская вайна.

